

კანონის და განცხადულების პრეზრი

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1929 წლის
ნოემბრის 16.

№ 21

განცხადულება ბირჟელი

ა/ქსფსრ სახალ. კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართვე-
ლობის მიერ გამოცემული.

ზ ი ნ ა ა რ ს ი:

- მუხ. 205. შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადასულ დაწესებულებებში მუშაობის დაწყების და დამ-
თავრების დროის განსაზღვრისა და დასვენების და საჭმლის მიღებისათვის ნახევარი
საათით მუშაობის შეწყვეტის წესის შესახებ.
- „ 206. 1929-30 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების შესახებ.
- „ 207. ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 208. კომერციული (სამუშროო) ანგარიშის პრინციპზე მომქმედი სახელმწიფო ორგანოებისა,
შერეული საჯური საზოგადოებებისა და კომპერატიული ორგანიზაციების 1929-30 წ.
ხარჯვილრიცხვებით საადმინისტრაციო-სამართველობო ხარჯების აღრიცხვის წესის
შესახებ.
- „ 209. შრომის ბირჟების აღწევაზე მყოფ თავმდგომთა შედგენილობის დემობილიზებულ
პირთა აღწევაზე და სამუშაოზე განაწილების ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 210. დებულება ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიკურ საბჭოსთან არსებული სასტანდარტიზაციო
ბიუროს შესახებ.

დადგენილება № 3 საჭარბოთა და დაწევებულებათა უ-
შეუწევეტელ წარმოებაზე გადაუვანისათვის ა/ქსფსრ სახალ-
ხო კომისართა საბჭოთან დაარსებული აგილიკავკასიის
მთავრობის კომისიის.

1929 წ. ნოემბრის 1.

- 205.** შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადასულ დაწესებულებებში მუ-
შაობის დაწყების და დამთავრების დროის განსაზღვრისა
და დასვენების და საჭმლის მიღებისათვის ნახევარი საათით
მუშაობის შეწყვეტის წესის შესახებ.

იღებს რა მხედველობაში მშრომელთა ფართო მასსებისა და პროფესიონა-
ლური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ, დაწესებულებების შეუწყვე-

ტელ წარმოებაზე გადასცლასთან დაკავშირებით, გამოთქმულ აზრს მუშაობის დაწყებისა და დამთავრების დროის განსაზღვრის და დასცენების და საჭმლის მიღებისათვის ნახევარი საათით მუშაობის შეწყვეტის საკითხის თაობაზე,—საწარმოთა და დაწესებულებათა შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადაყვანისათვის არსებული ამიერკავკასიის მთავრობის კომისია ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათა კომისიებს საწარმოთა და დაწესებულებათა შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადაყვანისათვის—დაადგინონ შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადასულ დაწესებულებებში მუშაობის დაწყებისა და დამთავრების დრო, რისთვისაც გამოარკვიონ წინასწარ შშრომელთა ფართო მასსებისა, პროფესიონალური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და დაინტერესებული უწყებების აზრი ამ საკითხის შესახებ.

2. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების საწარმოთა და დაწესებულებათა შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადაყვანის კომისიებს დაადგინონ შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადასულ დაწესებულებებში დასვენებისა და საჭმლის მიღებისათვის ნახევარ საათით მუშაობის შეწყვეტის წესი და გაითვალისწინონ იგი შინაგანრიგების წესებში; ამასთანავე, დასვენებისა და საჭმლის მიღებისათვის ნახევარ საათით მუშაობის შეწყვეტა შემოღებულ უნდა იქნეს მხოლოდ პირველი სამსაათნახევრის მუშაობის შემდეგ.

თავმჯდომარე საწარმოთა და დაწესებულებათა
შეუწყვეტელ წარმოებაზე გადაყვანისათვის არ-
სებული ამიერკავკასიის მთავრობის კომისიისა იაშვილი.

პასუხისმგებელი მდიგანი სახელაშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 255 №-ში 1929 წ. ნოემბრის 5-ს.

დადგენილება № 185 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა სპბოლსი.

206. 1929-30 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების შესახებ.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

ა. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თაობირებს და აგრძოვე ცველა იმ ფედერატიულ და საერთო-საკავშირო ორგანიზაციას, რომელიც ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე მშენებლობას აწარმოებს, განახორციელონ შემდეგი ღონისძიებანი:

1. დაავალონ მშენებლობის მწარმოებელ ორგანოებს:

ა) დაამთავრონ არა უგვიანეს დეკემბრის 1-სა საბოლოო პროექტების შედგენა იმ გარაულით, რომ ეს პროექტები დამტკიცებულ იქნეს არა უგვიანეს დეკემბრის 15-სა.

ბ) სამი დღის ვადაზე, საბოლოო პროექტების დამტკიცების შემდეგ, გაგზავნონ ეს პროექტები სამშენებლო კონტროლის სათანადო ორგანოებში შეთანხმებისა და სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების ნებართვის მიღებისათვის.

შენიშვნა. ეს პუნქტი არა გრცელდება გზათა სახალხო კომისარიატის მშენებლობაზე და თავდაცვის ნაგებობათა მშენებლობაზე.

გ) შეადგინონ სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების და დაფინანსების საკალენდრო გეგმები ისეთი ვარაუდით, რომ ეს გეგმები გაგზავნილ იქნეს დამაფინანსებელ ორგანიზაციებთან შეთანხმებისათვის არა უგვიანეს დეკემბრის 25-სა.

შენიშვნა. დამაფინანსებელ ორგანიზაციებს აღნიშნული გეგმების შეთანხმაბისათვის ეძლევათ ხუთი დღის ვადა.

დ) დაამთავრონ მუშაობის დაწყებისათვის საჭირო სამუშაოთა ნახაზების შედგენა არა უგვიანეს თებერვლის 1-სა.

2. საშენი მასალის ყიდვა-მიწოდების ხელშეკრუბებები დადებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 1930 წ. იანვრის 1-სა, ხოლო დიდრონი მასალა (საყორე-ქვა, ხრეში, ქვიშა და სხვ.) შენების ადგილას მიზიდულ უნდა იქნეს შემოდგომისა და ზამთრის პერიოდში, ე. ი. მინდვრის მუშაობის დაწყებამდე.

3. სამშენებლო ორგანიზაციებთან ხელშეკრულობები დადებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 1929 წ. დეკემბრის 25-სა.

4. დაევალოს სახელმწიფო სამშენებლო ორგანიზაციებს—1929 წ. სამშენებლო სეზონში მიიმაგრონ 1930 წლის სამუშაოთა საწარმოებლად მშენებელი ორგანიზაციებისათვის საშუალო სეზონში საჭირო კვალიფიციური მუშების რიცხვის ორმოცდათი პროცენტი მაინც, აგრეთვე საშენი მასალის მწარმოებელი მუშები—ასი პროცენტის რაოდენობით.

5. დაევალოს მშენებელ და სამშენებლო ორგანიზაციებს წარადგინონ არა უგვიანეს 1930 წ. იანვრის 15-სა შრომის ორგანოებში განცხადებები მშენებელი მუშების მოთხოვნილების შესახებ 1930 წ. სეზონისათვის, კვალიფიციაზე დაყოფით, და არა უგვიანეს 1930 წ. თებერვლის 15-სა დასღვან ხელშეკრულებები იმავე ორგანოებთან საჭირო მუშა-ძალით მშენებლობის უზრუნველყოფის შესახებ.

ამასთან ერთად დაევალოს შრომის ორგანოებს—მიიღონ ყოველი ღონისძიება დადებული ხელშეკრულებების სავსებით შესრულებისათვის.

6. წინადაღება მიეცეს იმავე ორგანიზაციებს იხმარონ ღონისძიება, რათა ზამთრის სეზონი მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული, განსაკუთრებით სამოზადებლო სამუშაოთათვის.

7. ნებადართულ იქნეს პრონირებული მინიმუმით გათვალისწინებული მშენებლობის სამოზადებლო სამუშაოთა (მასალის დამზადება, დამზარე გამართულებანი და სხვ.) დაწყება საბოლოო პროექტის დამტკიცებამდეც, ხოლო სამისო განსაკუთრებული ნებართვა მიღებულ უნდა იქნეს პროექტის დამამტკიცებელ ორგანოებისაგან.

წინადაღება მიეცეს იმავე ორგანიზაციებს და მშენებელ უწყებებს იხმარონ ღონისძიებანი, რათა სეზონში სამშენებლო მუშაობის განვითარების მომენტისათვის მუშები უზრუნველყოფილ იქნენ საცხოვრებელი სადგომებით.

8. დაევალოს ყველა მშენებელ უწყებას და სამშენებლო ორგანიზაციას, არა უგვიანეს ნოემბრის 25-სა, აცნობონ ამიერკავკასიის რეინის გზების გამ-გეობასთან არსებულ გადაზიდვათა სარაიონო კომიტეტს საშენი მასალების გადა-ზიდვის საორიენტირო საჭიროება და ვადები, ხოლო გაზუსტებული ცნობები იანვრის 1-თვის.

9. დაევალოს სახელმწიფო სამშენებლო და მშენებელ ორგანიზაციებს შეი-მუშაონ და შეუთანაბნებონ პროფესიონალურ კავშირთა სათანადო ორგანოებს რაო-ონობრივი ნაჭრობითი შეფასებანი იმ წესით, რაც აღნიშნულია შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული სამშენებლო კომისიისა, სსრკ-ის სახალხო მეურ-ნეობის უმაღლესი საბჭოს, გზათა სახალხო კომისარიატისა და მშენებელთა კაფ-შირის ცენტრალური გამგეობის 1928 წ. დეკემბრის 20-ს დირექტივებში.

ბ. წინადაღება მიეცეს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატსა და მშე-ნებლობის დამატინანებელ და დამაკრებილებელ ორგანოებს:

1. მშენებლობის საფინანსო გეგმასა და ლიტ. პ-ის მე-7 პუნქტში აღნიშ-ნული ნებართვის საფუძველზე დაყრდნობით—1929-30 წლის 1-ლ კვარტალში გასცენ სახსარი მასალების სამომზადებლო და დაწყებითი სამუშაოების საწარ-მოებლად, ნამდვილი საჭიროების მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოთა წლიური გეგმის ოკრაზუთმეტ პროცენტამდე.

2. მოუსპონ კრედიტების მიცემა იმ მშენებლობათ, რომელიც არ შეასრუ-ლებენ ამა დალგენილების ლიტ. პ-ის 1-ლ პუნქტში აღნიშნულ წინადაღებებს.

შენიშვნა. ამა დადგენილების ლიტ. პ მე-2 პუნ. გამონაკლიის შეიძ-ლება თითოეულ კონკრეტულ შემთხვევაში ა/კსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს განსაკუთრებული ნებართვით ზე-ლიმიტური სამრეწველო მშენებ-ლობისათვის და 1-ლი კატეგორიის არასამრეწველო მშენებლობისათვის, ან ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიური თათ-ბირების ნებართვით—სხვა დანარჩენ მშენებლობათათვის, სათანადო სამ-შენებლო კომიტეტების დასკვნის საფუძველზე.

3. დაევალოს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს:

1. მიიღოს ღონისძიებანი საშენი მასალის მრეწველობის საიმპორტო გაწ-ყობილობის შემოზიდვისათვის საწარმოთა მშენებლობის გაშლის ვადებთან შე-საბამისად.

2. წინადაღება მიეცეს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატთან არსე-ბულ სადეფიციტო მასალების გამნაწილებელ მუდმივ საუწყებათაშორისო თათ-ბირს—შეადგინოს ორი კვირის ვადაზე, ა/კსფსრ-თვის გამოყოფილი საშენი მასა-ლების ფონდების შესახებ ცნობების მიღების შემდეგ, საშენი მასალების რეს-პუბლიკებზე განაწილებისა და შეზიდვის გეგმა.

3. წინადაღება მიეცეს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, ამიერ-კავკასიის სამომზარებლო კოოპერატივების კავშირთან ერთად, შეიმუშაოს არა უგვიანეს 1930 წლის თებერვლის 1-სა საკითხი დიდრონი სამშენებლო პუნქტე-ბის მუშათა სურსათით უზრუნველყოფის თაობაზე.

4. მიენდოს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ამიერკავკასიის სატენიკო-სამშენებლო კომიტეტთან შეთანხმებით, გამოსცეს, არა უგვიანეს 1929 წ. ნოემბრის 25-სა, სამშენებლო ორგანიზაციების მიერ მათთვის 1930 წ. სეზონში საჭირო მშენებელ მუშათა კადრების მიმაგრების წესები.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოაღილე ა. ბეგზადიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. ნოემბრის 14. ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება № 184 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

207. ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ღონისძიებათა შესახებ.

რადგანაც თანდროული ქიმია სახალხო მეურნეობის ინდუსტრიალიზაციის საქმეში ერთი გადამწყვეტი ფაქტორთაგანია, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვენს:

1. მოწყვეტის ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან ა/ქსფსრ-ის ქიმიზაციის კომიტეტი.

2. კომიტეტის პერსონალურ შედგენილობას დაამტკიცებს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო. იგივე დანიშნავს კომიტეტის თავმჯდომარეს, თავმჯდომარის მოაღილეებს, პრეზიდიუმის წევრებს და სწავლულ მდიგანს.

3. 1-ლ მუხლში აღნიშნული კომიტეტის გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) შეიმუშაოს და წარუდგინოს დასამტკიცებლად ა/ქსფსრ მთავრობას პირითადი დირექტივები ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის თაობაზე, აგრეთვე შეიმუშაოს, როგორც ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიკური საბჭოს დავალებით, ისე თვით კომიტეტის ინიციატივით, ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციასთან დაკავშირებული პრობლემები;

ბ) მიიღოს ა/ქსფსრ ქიმიზაციის საქმის დამხმარე ღონისძიებანი „სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. აპრილის 28-ს დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 25 №-რი, მუხ. 222) შესაბამისად;

გ) საერთო მეთალურეობა გაუწიოს სათანადო ორგანოების მუშაობას ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის სფეროში;

დ) მისცეს დასკვნები ა/ქსფსრ მთავრობას ამ უკანასკნელისათვის განსახილველად წარდგენილი ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის გეგმის თაობაზე ქიმიზაციის ამოცანების თვალსაზრისით.

4. 1-ლ მუხლში აღნიშნული კომიტეტის ორგანოები არიან კომიტეტის პლენური და პრეზიდიუმი.

5. კომიტეტის პრეზიდიუმის შედგენილობაში შედის სწავლული მდივანი; სწავლული მდივანის ფუნქციებს განსაზღვრავს კომიტეტის პრეზიდიუმი.

6. კომიტეტის პლენური განიხილავს:

ა) ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ძირითადი დირექტივების პროექტებს;

ბ) ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის წლიურ და საპერსპექტივო გეგმებს—ქიმიზაციის ამოცანების თვალსაზრისით;

გ) ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციისა და ქიმიური მრეწველობის ცალკეული დარიგებისა და საკითხების გამო წარდგენილ მოხსენებებს;

დ) კომიტეტის პრეზიდიუმის მოქმედების ანგარიშებსა და მოხსენებებს.

7. პლენურის მუშაობის შედეგებს და მის მიერ გამოტანილ დადგენილებებს კომიტეტის პრეზიდიუმი მოახსენებს ხოლმე ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

8. კომიტეტის პრეზიდიუმის გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) მიანდოს ა/ქსფსრ დაწესებულებებს ცალკეული საკითხების შემუშავება, მოაზადოს და წარუდგინოს კომიტეტს მოხსენებები, საჭირო მასალები და დაცნობები როგორც წერილობით, ისე სპეციალური მომხსენებლების მეშვეობით;

ბ) მიიწვიოს ცალკეული პირები მოხსენებებისა და მასალების შესამუშავებლად და კომიტეტისათვის წარსადგენად—მათთვის, შეთანხმებისამებრ, შრომის სასყიდლის მიცემით და შრომის კანონმდებლობის დაცვით;

გ) წარგზავნოს თავისი წარმომადგენელნი ამა თუ იმ დაწესებულებაში ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად;

დ) მოიწვიოს არსებული წესისამებრ ყრილობები და თათბირები სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის საკითხების გამო.

9. კომიტეტს ჰყავს ტეხნიკური აპარატი, რომლის შტატიც დამტკიცდება არსებული წესისამებრ.

10. მთელ იმ მიწერმოწერას, რაც კომიტეტის სახელით სწარმოებს, ხელს მოაწერენ კომიტეტის თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე და სწავლული მდივანი, მიწერმოწერის ხასიათის მიხედვით.

11. კომიტეტის წევრს უფლება აქვს შეიტანოს, თავისი ინიციატივით, პრეზიდიუმში განსახილველად და აგრეთვე, პრეზიდიუმის მეშვეობით, კომიტეტის პლენურში ცალკეული საკითხები, რაც კომიტეტის კომპეტენციის შეადგენს.

12. კომიტეტის წევრს შეუძლიან დაესწროს კომიტეტის პრეზიდიუმის სხდომას სათათბირო ხმის უფლებით.

13. კომიტეტის შესანახი ხარჯები მიეკუთვნება ა/ქსფსრ სახელმწიფო ბიუჯეტს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიკური საბჭოს საქმეთა მმართველობის ხარჯთაღრიცხვით.

14. კომიტეტის განკარგულებაშია სპეციალური ფონდი იმ, გეგმის გარეშე, საწარმოებელ სამეცნიერო და საკვლევო სამუშაოთა სუბსიდირებისათვის,

რაც სამეცნიერო-ტეხნიკურ დაწესებულებათა მუშაობასთან დაკავშირებული არ არის. ეს ფონდი გაითვალისწინება კომიტეტის ხარჯთაღრიცხვით.

ფონდის ხარჯვა სწარმოებს კომიტეტის თავმჯდომარის განკარგულების თანახმად.

15. კომიტეტს აქვს საკუთარი ბეჭედი ა/კსფსრ სახელმწიფო ლერბისა და კომიტეტის სახელშოდების გამოსახულობით.

16. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკური ბის სახალხო კომისართა საბჭოებს მოაწყონ ქიმიზაციის ანალოგიური კომიტეტები.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ა. ბეგზადიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. ნოემბრის 14. ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება № 187 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

208. კომერციული (სამეცნიერო) ანგარიშის პრინციპზე მომქმედი სახელმწიფო ორგანოებისა, შერეული საქციო საზოგადოებებისა და კოოპერაციული ორგანიზაციების 1929-30 წლის ხარჯთაღრიცხვებით საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯების აღრიცხვის წესის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. კომერციული (სამეცნიერო) ანგარიშის პრინციპზე მომქმედმა ფედერაციული მნიშვნელობის სახელმწიფო ორგანოებმა, ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რეგისტრაციაში გატარებულმა შერეულმა საზოგადოებებმა და ა/კსფსრ კოოპერაციულმა ორგანიზაციებმა 1929-30 წლის სახარჯთაღრიცხვი დანიშნულებანი საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯებისათვის უნდა გამოიანგარიშონ შემდეგ დებულებათი საფუძველზე:

ა) 1929-30 წლის ხარჯთაღრიცხვაში არ უნდა იქნეს შეტანილი 1928-29 წლის ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული ასსიგნები ისეთი საჭიროებისათვის, რაც ამ წელიწადს იყო და წინამდებარე წელს არ განმეორდება, აგრეთვე ას-სიგნები სხვა საწარმოსა და ორგანიზაციისათვის გადაცემულ ფუნქციებთან დაკავშირებული ხარჯებისათვის;

ბ) 1929-30 წლის ხარჯთაღრიცხვის შედგენის დროს საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯები, 1928-29 წ. ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებულ სათანადო ასსიგნებთან შედარებით, უნდა შემცირდეს აპარატის რაციონალიზაციის

ისა და რეგიმის ეკონომიისათვის განხორციელებულ ღონისძიებათა მიხედვით და აგრეთვე იმ ღონისძიებათა შესაბამისად, რაც გიანტარებელია 1929-30 წ.;

გ) ასიგნები იმ ახალი საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯებისათვის, რაც 1929-30 წ. ხარჯთაღრიცხვით პირველად გაითვალისწინება, შეიტანება ხარჯთაღრიცხვაში გრაფს-გარეშე—1928-29 წელს გათვალისწინებული ხარჯების ზედმეტად.

ამ ახალ ასიგნებს სახელმწიფო ორგანოები და შერეული სააქციო საზოგადოებები შეიტანენ ხარჯთაღრიცხვაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ ამისათვის არსებობს ა/ქსფსრ საკანონმდებლო ან მომწერლიგებელი ორგანოების სათანადო დადგენილებანი, ხოლო კომპერატიული ორგანიზაციები—უკეთუ არსებობს მათ წესდებაში აღნიშნული სათანადო ორგანოების დადგენილებანი;

დ) 1929-30 წ. ხარჯთაღრიცხვით ნავარაუდი ასიგნები საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯებისათვის,—ახალი ხარჯებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებითურთ,—არ უნდა აღემატებოდეს 1928-29 წ. ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებულ სათანადო დანიშნულებათ. ამ წესის გამონაცემის შეიძლება სახელმწიფო ორგანოებისა და შერეულ სააქციო საზოგადოებების მიმართ მხოლოდ ა/ქსფსრ სათანადო სახალხო კომისარიატის ნებართვით, რაც შეთანხმებულ უნდა იქნეს ა/ქსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან, ხოლო კომპერატიული ორგანიზაციების მიმართ—კომპერატიული ცენტრის ა/ქსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

2. მიერდოს ა/ქსფსრ გაჭრობის სახალხო კომისარიატს და ა/ქსფსრ-ის იმ სახალხო კომისარიატებს, რომელთა გამგებლობაშიაც იმყოფებიან სამეურნეო ანგარიშის პრინციპზე მომეურნეობის სახელმწიფო ორგანოები, აგრეთვე მიერდოს კომპერატიულ ცენტრებს, ა/ქსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, გამოსცენ ერთი კვირის ვადაზე ინსტრუქცია ამა დადგენილების შეფარდებისათვის.

3. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ გამოსცენ სასწრაფო წესით ანალოგიური დადგენილებანი—რესპუბლიკანურ სახალხო კომისარიატების გამგებლობაში მყოფი სახელმწიფო ორგანოებისა, აგრეთვე შერეული სააქციო საზოგადოებებისა და რესპუბლიკანური კომპერატიული ორგანიზაციების 1929-30 წ. ხარჯთაღრიცხვებით საადმინისტრაციო-სამმართველობო ხარჯების აღრიცხვის წესის შესახებ.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოაღვილე ა. ბეგზადიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. ოქტომბრის 17. ტფილისი—სასახლე.

**ცირკულიარი № 25 ა/ქსფსრ შრომის სახალხო
კომისარიატისა.**

1929 წ. ოქტომბრის 29.

209. შრომის ბირჟების აღნუსხვაზე მყოფ თავმდგომთა შედგენილობის დემობილიზებულ პირების აღნუსხვისა და სამუშაოზე განაწილების ღონისძიებათა შესახებ.

„მუშათა და გლეხთა წითელი არმიდან და წითელი ფლოტიდან დემობილიზებულ თავმდგომთა შედგენილობის პირთა სამსახურებრივი მდგომარეობის შესახებ“ გამოცემული ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 26-ის დადგენილების თანახმად და ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ „შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოების მოქმედების გაძლიერების შესახებ არმიიდან და ფლოტიდან დემობილიზაციით განთავისუფლებულთათვის სამუშაოს მიცემის საქმეში და მათვის შრომითი და ნატურალური დახმარების გაწევის შესახებ“ 1928 წ. იანვრის 18-ს თარიღითა და მე-4 №-ით გამოცემული ცირკულიარის (შრ. კან. კოდ., 1929 წ., გვ. 106) დასამატებლად, აგრეთვე შრომის ბირჟების აღნუსხვაზე მყოფ თავმდგომთა შედგენილობის დემობილიზებულ პირების აღნუსხვისა და სამუშაოზე განაწილების საქმის მოსაწესრიგებლად ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი წინადაღებას იძლევა:

1. დაეგვალოს შრომის ბირჟებს დამყარონ მუშათა და გლეხთა წითელი არმიიდან და ფლოტიდან დემობილიზებულ თავმდგომთა შედგენილობის პირების სპეციალური აღნუსხვა და აუცილებლად შემოიღონ მათთვის პირადი ბარათები (განსაზღვრული ფერისა).

2. მიღებულ იქნეს სასწრაფო ღონისძიება შრომის ბირჟების მუშაობის გასაძლიერებლად მუშათა და გლეხთა წითელი არმიდან და წითელი ფლოტიდან დემობილიზებულ თავმდგომთა შედგენილობის პირების სამუშაოზე გაგზავნისათვის, რისთვისაც მტკიცედ უნდა იხელმძღვანელონ მოქმედი კანონმდებლობა—სხვა უმუშევართა ჯგუფებთან შედარებით, სამუშაოზე პირველ რიგში აღნიშნულ პირთა გაგზავნის შესახებ.

3. წარმოადგინონ ნოლმე ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატში ყოველი თვის 10 ჩიტებისათვის ცნობები, პროფესიონალურ კავშირთა წევრების თანაბრად, სამუშაოზე გაგზავნილ და შრომის ბირჟების აღნუსხვაზე დარჩენილ მუშათა და გლეხთა წითელი არმიიდან და წითელი ფლოტიდან დემობილიზებულ თავმდგომთა შედგენილობის პირების რიცხვის თაობაზე.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო
კომისარი იაშვილი.

ა/ქ. შრ. სახ. კ-ტის შრომის ბაზრის
განყოფ. გამგე გრიგორიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 263 №-ში 1929 წ. ნოემბრის 16-ს.

**დადგენილება № 186 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

210. ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული სას-
ტანდარტიზაციონ ბიუროს დებულების დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული სასტანდარტიზაციონ ბიუროს შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ა. ბეგზადიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. ნოემბრის 14. ტეილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული
სასტანდარტიზაციონ ბიუროს შესახებ.

I. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სასტანდარტიზაციონ მუშაობის გაერთიანებისა-
თვის ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსდება სასტანდარტიზაციონ ბიურო.

II. სასტანდარტიზაციონ ბიუროს დაეკისრება:

1. შეიმუშაოს სტანდარტებისა და კონდიციების პროექტები; ხელმძღვანე-
ლობა გაუწიოს ა/კსფსრ უწყებებისა, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუ-
შაობას სასტანდარტო ფორმებისა, რაოდენობისა, ტიპებისა, სპეციფიკაციებისა
და ტეხნიკური პირობების (საერთო, სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო და სა-
ვაჭრო სტანდარტების) დაწესებისათვის პროდუქტებზე, მასალებზე, ნაკეთობაზე
და ნაგებობაზე; აგრეთვე დაამტკიცოს მათ მიერ განსახორციელებელ სასტან-
დარტიზაციონ სამუშაოთა გეგმები და პროგრამები—შრომისა და თავდაცვის საბ-
ჭოსთან არსებული სასტანდარტიზაციონ კომიტეტის დირექტივების შესაბამისად.

შენიშვნა. რესპუბლიკანური და ფედერატიული მნიშვნელობის სტან-
დარტებისა და კონდიციების პროექტებს ამიერკავკასიის სასტანდარტი-
ზაციონ ბიურო შეიტანს დასამტკიცებლად ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ
საბჭოში. საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის პროექტები, ა/კსფსრ უმაღ-
ლესი ეკონომიური საბჭოს მეშვეობით, წარედგინება დასამტკიცებლად
შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებულ სასტანდარტიზაციონ კომი-
ტეტს.

2. შეიმუშაოს სასტანდარტიზაციო სამუშაოთა საპერსპექტივო გეგმები და პროგრამები.

3. შეიმუშაოს სტანდარტიზაციის საორგანიზაციო და მეთოდოლოგიური საკითხები.

4. მოაწყოს მუშაობა არსებული სტანდარტების გადასინჯვისა და ახალი სტანდარტების პროექტების შემუშავებისათვის.

5. მისცეს დასკვნები შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული სასტანდარტიზაციო კომიტეტისა და ცენტრალური და ოესპუბლიკანური დაწესებულებების სასტანდარტო ბიუროების მიერ შემუშავებული სტანდარტებისა, კონდიციებისა და ტეხნიკური პირობების პროექტების თაობაზე.

6. აღნუსხოს გამოცემული სტანდარტები და კონდიციები, მოახდინოს სასტანდარტიზაციო მასალების კლასიფიკაცია და შეადგინოს საქონლის ნომენკლატურა და სტანდარტების ცნობარი.

7. მოაწყოს სისტემატიური აღნუსხვა და მეთვალყურეობა გაუწიოს ა/ქსფსრ-ში სტანდარტიზაციისათვის საჭირო სამუშაოთა სათანადო და თავისი დროზე ჩატარებას და სავალდებულო სტანდარტების დამყარებისათვის შესაფერ ლონისძიებათა განხორციელებას.

8. განახორციელოს საინფორმაციო კავშირი იმ სამეცნიერო-სატეხნიკო, სამეცნიერო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან, რომლებიც სტანდარტიზაციის საკითხების სფეროში მუშაობენ; მოიწვიოს ხოლმე თათბირები და კონფერენციები, მუშაობაში მონაწილეობისათვის დაინტერისებულ დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა წარმომადგენლებისა და აგრეთვე ექსპერტ-სპეციალისტების მიწვევით.

III. ამიერკავკასიის ბიუროს შესანახი ხარჯები შეიტანება ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიკური საბჭოს საქმეთა მმართველობის ხარჯთაღრიცხვაში.

IV. სასტანდარტიზაციო ბიუროს აქვს ბეჭედი სახელმწიფო ლერბისა და მისი სახელწოდების გამოსახულობით.

შეცდომის გასწორება

ა/კსფსრ კან. ქრ. 1929 წ.

მე-18 №-რი, მუხ. 168, გვ. 394, მე-4 პუნ.

დაბეჭდილია:

„....ის დადგენილება, რომელიც
გამოქვეყნებულ იქნება არა
ნაკლებ, ვიღრე ოთხი თვით
ადრე საბიუჯეტო წლის დაწ-
ყებამდე...“

უნდა იყოს:

„....ის დადგენილება, რომელიც
გამოქვეყნებულ იქნება ოთხ
თვეზე უფრო გვინდ საბიუჯე-
ტო წლის დაწყებამდე“.